

27.5.2014

Analýza tvrzení poslance Pilného proti návrhu zákona o Registru smluv

Tvrzení: Předpokládám, že signatáři dopisu pročetli desítky stránek připomínek od desítek jednotlivců, asociací, sdružení, obcí, svazů a úřadů stejně pečlivě jako já.

Pravdivé.

Fakt: Pracovní skupina Rekonstrukce státu detailně studovala připomínky relevantních aktérů a na většinu z nich také reagovala. Například podrobná reakce Rekonstrukce státu na rozsáhlý soubor námitek zasláných poslancem Petřem čítá 40 stran.

Tvrzení: Hospodářský výbor jako další výbory sněmovny přerušil jednání o tomto zákonu.

Zavádějící.

Fakt: Jednání o tomto zákonu přerušily v průběhu doby pro projednání ve výborech všechny výbory, jimž byl zákon přikázán. Ovšem pouze Hospodářský výbor požádal o přerušení projednávání Sněmovnu. Přerušení u ostatních výborů neznamena, že by jej odmítly. Naopak jedná se o běžný procesní postup, kdy při projednání výbor nedospěje k rozhodnutí a projednání bodu proto přeruší.

Tvrzení: Hospodářský výbor navrhl totéž sněmovně a požádal vládu o vypracování kvalitního zákona o registru smluv, který projde standardním a kvalitním připomínkovým procesem. Vše odsouhlaseno velkou většinou hlasů tak říkajíc napříč politickým spektrem.

Zavádějící.

Fakt: Pro tento návrh nehlasovali členové výboru za TOP09 a Úsvit.

Tvrzení: Na zasedání Hospodářského výboru dostal prostor k vyjádření zástupce vašeho sdružení stejně jako zástupkyně Svazu měst a obcí a předpokládám, že byli přítomni celému jednání.

Pravdivé.

Fakt: Zástupce Rekonstrukce státu byl přítomen na jednání HV a dostal prostor k vyjádření. Poslanec Pilný ovšem opakovaně odmítl naši žádost o schůzku, která by tomuto jednání výboru předcházela.

Tvrzení: V ústavně právním výboru byl projednávaný návrh označen za legislativní paskvil.

Zavádějící.

Fakt: V ústavně právním výboru byl návrh zákona označen za legislativní paskvil pouze poslancem Bendou a zástupkyní ze Svazu měst a obcí ČR. Naopak zástupci hnutí ANO ve výboru (poslanci Vondráček, Schwarz a Komárek) žádali, aby se začalo s konkrétní debatou nad pozměňovacími návrhy a následně přijalo kladné stanovisko.

Tvrzení: Zákon de facto nezavádí jen registr smluv, ale i registr výjimek, tedy subjektů, které zákonu nebudou podléhat vůbec nebo jen zčásti.

Nepravdivé.

Fakt: Návrh zákona dopadá na všechny subjekty, na které dopadá zákon o svobodném přístupu k informacím – stát, samosprávy, jimi ovládané obchodní společnosti atd. Konkrétní výjimky obsažené v návrhu se týkají nikoli subjektů, ale konkrétních typů smluv jako jsou pracovní smlouvy, smlouvy tajných služeb, smlouvy na hrobová místa atd.

Tvrzení: Pravidla pro výjimky zákon nedefinuje, protože bychom jej museli neustále novelizovat. Svěřuje tedy odpovědnost za výjimky vládě. Výjimky vyplývají z utajovaných skutečností, narušení pravidel hospodářského styku, obchodních tajemství, speciálních typů smluv, narušení dodavatelsko/odběratelských vztahů atd. atd. atd.

Nepravdivé.

Fakt: v návrhu zákona jsou pouze výše zmíněné zcela konkrétní výjimky pro typy smluv a vedle toho naopak zcela standardní ochrana obchodního tajemství, citlivých osobních údajů, utajovaných informací atd., jak je definována v jiných zákonech. Tvrzení zřejmě směřuje k pozměňovacímu návrh poslance Vondráčka (ANO), který by umožnil vládě nařízením vyjmout ze zveřejňovací povinnosti konkrétní typy smluv (polo)státních firem, pokud jsou uzavřeny v rámci jejich běžného obchodního styku a pokud by údaj o celkové ceně nebo smluvní straně byl podle zákona obchodním tajemstvím.

Tvrzení: Předkladatel navíc uvedl, že nový zákon je méně přísný než současný zákon o otevřeném přístupu k informacím a de facto nutí k zveřejnění méně údajů!!

Zavádějící.

Fakt: Předkladatel Jan Farský na výboru uvedl doslova: „okruh zveřejňovaných informací podle tohoto zákona je užší než u zákona o svobodném přístupu k informacím“. Tak tomu skutečně je. Nicméně zákon o registru smluv přináší přísnější a účinnější sankci: nezveřejněná smlouva nebude účinná.

Tvrzení: Občanský a obchodní zákoník definuje smlouvy mezi právními i fyzickými subjekty. Nikde není stanoveno, že některé smlouvy jsou neplatné, i když jsou již plněny, protože nebyly zveřejněny v nějakém registru. Zajímavý prostor pro právní spory, náhrady škody končí u Ústavního soudu nebo ve Štrasburku!

Zavádějící.

Fakt: Právní spory nelze nikdy vyloučit, nicméně sankce neplatnosti smlouvy, vázaná na její uveřejnění, není v českém právním řádu nic nového. Navrhovatelé při konstrukci odkládací podmínky v § 6 návrhu vycházeli z již existujících odkládacích podmínek obsažených a běžně používaných v českém právním řádu, které problémy dosud nepůsobí. Jedná se například o účinnost smlouvy o převodu nemovitosti evidované v katastru nemovitostí, která nastává zpětně ke dni podání návrhu na vklad do katastru nemovitostí.

Tvrzení: ČEZ, podnik s majoritní státní účastí, mi dodává elektřinu dle smlouvy. Nikde v ní není stanoven limit, závisí na spotřebě. Znamená to tedy, že když ve spotřebě překročím limit pro zápis smlouvy do registru, nemusím ČEZu platit?

Nepravdivé.

Fakt: Zákon o registru smluv žádný limit neobsahuje, zveřejňují se všechny smlouvy. Limit se týká pouze zveřejňování objednávek a faktur.

Tvrzení: Nebo ČEZ preventivně zveřejní statisíce smluv se svými odběrateli? Tuto povinnost ovšem nebudou mít subjekty nevlastněné státem, jasná diskriminace v hospodářské soutěži! Pozor nejde jen o ČEZ, THH v Hradci je stoprocentně vlastněn městem, stejně jako desítky podobných subjektů, což prokázala nedávná diskuse o zaknihovaných akcích.

Nepravdivé.

Fakt: ČEZ nebude muset zveřejnit statisíce smluv se svými odběrateli, neboť podle návrhu zákona se neuveřejňují smlouvy uzavřené v běžném obchodním styku s fyzickou osobou, která není podnikatelem. Ve smlouvách uzavřených s podnikateli či právníckými osobami nemusí ČEZ atd. zveřejnit takové informace, které zjednodušeně řečeno nejsou běžně dostupné a měly by negativní dopad na jeho hospodářské výsledky (obchodní tajemství).

Tvrzení: Znovu opakuji, že HV nezamítl zákon, jen žádá, aby jej vypracovala vláda a podrobila kvalitnímu posouzení svými legislativci.

Zavádějící.

Fakt: Hospodářský výbor navrhl opustit návrh zákona, který je ve sněmovně projednáván déle než dva roky a který byl sepsán náměstkem pro legislativu ministerstva spravedlnosti, připomínkován například autorem občanského zákoníku, ministerstvem vnitra, ministerstvem pro místní rozvoj a mnoha dalšími, ačkoli to u poslaneckého návrhu zákona není požadováno. Vláda nemá zpracování zákona o registru smluv v plánu legislativních prací, neboť počítala se schválením poslaneckého návrhu. Je tedy zřejmé, že vypracování nového návrhu vládou znamená minimálně zásadní časový odklad pro přijetí zákona.

Tvrzení: Podepsal jsem princip zveřejňování, nikoli návrh nedomyšleného a špatně připraveného zákona. Jsem zvyklý se chovat profesionálně a požaduji jen, aby zákony odhlasované sněmovnou nepůsobily více škody než užitku.

Nepravdivé.

Fakt: Poslanec Pilný podespál veřejný závazek, že podpoří zákon s přesnými parametry, se kterými je projednáván návrh zákona o Registru smluv v souladu (viz <http://www.rekonstrukcestatu.cz/cs/smlouvy-na-internetu>). Poslanec Pilný je navíc sám jedním z navrhovatelů zákona o registru smluv, tedy jej podepsal, byť nyní tvrdí, že se jedná o nedomyšlený a špatně připravený návrh (viz jeho podpis pod návrhem zákona - sněmovní tisk 42/0 <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=7&CT=42&CT1=0>).

Činnost pracovní skupiny Rekonstrukce státu k návrhu zákona o registru smluv

- Problematice se věnuje od počátků veřejné diskuse, tedy již cca 2 roky.
- Aktivně se zapojovala do procesu přípravy návrhu zákona ve všech verzích.
- Analyzovala možnosti aplikace slovenské varianty zákona v ČR.
- Analyzovala všechny dostupné relevantní připomínky k návrhu.
- Reagovala na všechna stanoviska Svazu měst a obcí ČR.
- Reagovala na všechna stanoviska vlády i resortů.
- Vyjádřila se ke všem předloženým pozměňovacím návrhům.
- Zpracovala řadu odborných článků i blogů.
- Zpracovala stanoviska Rekonstrukce státu před hlasováními o registru v Poslanecké sněmovně.
- Diskutovala a scházela se se všemi poslanci a zainteresovanými osobami, které projevíly o diskusi návrhu zájem.

- Zpracovala podrobné argumentáře, ve kterých zodpovídá na nejčastěji se opakující námitky a dotazy.
- Řada z uvedených dokumentů je veřejně dostupných na webu Rekonstrukce státu: <http://www.rekonstrukcestatu.cz/cs/smlouvy-na-internetu?party=75&position=parliamentarian>

O Rekonstrukci státu

Protikorupční projekt Rekonstrukce státu byl zahájen v březnu 2013 s cílem prosadit 9 klíčových zákonů, které by razantním způsobem zmenšily prostor pro korupci a zabránily tak pokračujícímu systémovému klientelismu (state capture). Závazek zákony prosadit podpořilo před volbami písemně více než 160 současných poslanců, včetně předsedů hlavních politických stran. **Členy platformy jsou:** Oživení, Transparency International, Frank Bold (dříve Ekologický právní servis), Fond Otakara Motejla, zIndex, Otevřená společnost, Brnění, Pražské fórum, Zaostřeno, Zelený kruh, Nadační fond proti korupci, Inventura demokracie, Glopolis, Good governance, Naši politici.cz, Iuridicum Remedium, ProAlt, Kohovolit.eu a Praguewatch.